

מערך שיעור מלווה מצגת- "מהו כסף"

*הסברים לכל השקפים מופיעים בהערות בגוף המצגת.

רציונל השיעור:

לפתח אוריינות פיננסית וחשיבה ביקורתית בקרב תלמידים תוך היכרות עם מושגים כלכליים, והיבטים תרבותיים של הכסף.

מטרות:

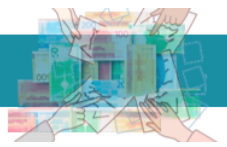
מטרת העל:

להעניק לתלמידים הבנה רחבה על תפקיד הכסף בחברה, מעבר לראייה הפשטנית של אמצעי להחלפת טובין.

מטרות:

- הכרת מקורות ותהליכי יצירת כסף
- הבנת מנגנוני פיקוח ובקרה על מערכות פיננסיות
- הכרת ההיבטים התרבותיים והחברתיים של הכסף
- טיפוח מודעות לאחריות פיננסית אישית וחברתית
- פיתוח יכולת הערכה והבחנה בין עמדות שונות בסוגיות כלכליות
- עידוד סובלנות וכבוד לעמדות מגוונות
- הקניית מיומנויות חקר והסקת מסקנות
- פיתוח יכולת עמידה מול קהל תוך הצגת עמדה מנומקת
- עבודה בצוות
- הבעת דעה מנומקת
- הבנת הקשר בין כלכלה לחברה
- הכרת ההיסטוריה והתרבות דרך סמלים כלכליים
- זיהוי ערכים חברתיים המשתקפים באמצעים פיננסיים

מהלך השיעור

1. חידון המזומנים-

מה ידוע לי על כסף, היכרות עם מושגים הקשורים לכסף, הצגת נתונים סטטיסטיים.

2. איך נולד כסף

התלמידים יבינו איך הכסף מגיע לשווקים באמצעות צפיה בסרטון של מרתפי בנק ישראל.

3. חקר השטרות

שלב א': עבודה בקבוצות התלמידים יוציאו שטר כסף ויבצעו חקר שטר לפי הקריטריונים הבאים:

1. זיהוי סימני ביטחון בשטרות.
2. חקר הדמויות: מי הדמות בשטר, תרומת הדמות לתרבות/ למדע/ להיסטוריה במדינה
3. מאפיינים תרבותיים: אלו סמלים ומוטיבים תרבותיים מופיעים בשטרות, האם יש התייחסות לרב-תרבותיות, אלו שפות מופיעות בשטרות, כיצד השפות משקפות את המרקם התרבותי של החברה הישראלית, אלו ערכים תרבותיים מונצחים דרך הסמלים והדמויות, מה ניתן ללמוד על התרבות הישראלית מעיצוב השטרות.

שלב ב': דיון במליאה. התלמידים ישתפו בממצאי החקר.

שלב ג': צפיה בסרטון מסכם "סימני ביטחון בשטרות" https://youtu.be/Mj5rLk4_is0

4. עיקרי חוק המזומן (עדכון לאוג' 2022):

1. צפיה בסרטון על עיקרי חוק המזומן: <https://youtu.be/mdD60yN-gWs>

2. דיבייט: בעד ונגד הגבלת תשלום במזומן במשק.

על התלמידים להישען על נתונים ועובדות, להיעזר בדוגמאות ממדינות אחרות, להציע פתרונות חלופיים.

****דוגמאות לנימוקים אפשריים במהלך הדיבייט:**

נימוקים בעד הגבלת המזומן:

1. צמצום הון השחור והעלמת מס
2. הקשחת פעילות ארגוני פשיעה
3. הגברת השקיפות הכלכלית
4. קידום תשלומים דיגיטליים
5. הקלה על מעקב משרדי האוצר והמס

נימוקים נגד הגבלת המזומן:

1. פגיעה בחופש הכלכלי של האזרחים

2. קושי לאוכלוסיות מבוגרות וחלשות
3. חסימת אפשרויות סחר למגזרים מסוימים
4. חשש מפריצות וגניבות דיגיטליות
5. פגיעה בעסקים קטנים

